

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 16 maja 2022 r.
(OR. en)

8829/22

COPS 194
CIVCOM 77
CFSP/PESC 613
CSDP/PSDC 251
RELEX 602
JAI 603

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Nr poprz. dok.:	8718/22
Dotyczy:	Konkluzje Rady w sprawie strategicznego podejścia UE wspierającego rozbrojenie, demobilizację i reintegrację byłych bojowników (DDR)

Delegacje otrzymują w załączniku konkluzje Rady w sprawie strategicznego podejścia UE wspierającego rozbrojenie, demobilizację i reintegrację byłych bojowników (DDR), zatwierdzone przez Radę na posiedzeniu w dniu 16 maja 2022 r.

**Konkluzje Rady w sprawie strategicznego podejścia UE wspierającego
rozbrojenie, demobilizację i reintegrację byłych bojowników (DDR)**

1. Przypominając o ambitnych celach określonych w globalnej strategii na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE, oraz przywołując konkluzje Rady w sprawie zintegrowanego podejścia UE do konfliktów i kryzysów zewnętrznych oraz w sprawie bezpieczeństwa i obrony, a także Strategiczny kompas, Rada zatwierdza wspólny komunikat pt. „Strategiczne podejście UE do wspierania rozbrojenia, demobilizacji i reintegracji byłych bojowników”, aktualizujący koncepcję z 2006 r. dotyczącą wsparcia dla DDR.
2. Rada uznaje, że DDR oznacza dobrowolny proces, w ramach którego mężczyźni i kobiety będący członkami sił i ugrupowań zbrojnych i z nimi powiązani składają broń, uwalniają się od struktur dowodzenia i kontroli oraz przechodzą do życia cywilnego i w zrównoważony sposób reintegrują się ze społecznościami lokalnymi. Realizowane na szczeblu krajowym i lokalnym, skoncentrowane na ludziach, dostosowane do kontekstu procesy DDR mają charakter polityczny i stanowią jeden z podstawowych elementów w przechodzeniu od konfliktu zbrojnego do zaangażowania politycznego i rządów uwzględniających wszystkie podmioty w bliskim sąsiedztwie UE i poza nim oraz przyczyniają się do stabilizacji, trwałego pokoju i zrównoważonego rozwoju.

3. Rada uznaje, że procesy DDR są wieloaspektowe i często wymagają wsparcia na wszystkich etapach cyklu konfliktu. Wsparcie dla byłych bojowników, osób z nimi powiązanych oraz społeczności, w ramach których się reintegrują – przy zaspokajaniu ich potrzeb socjalnych i psychosocjalnych, ekonomicznych, politycznych, prawnych, związanych z bezpieczeństwem i zdrowiem – powinno być oparte na prawach, ukierunkowane na realizację polityki i zapewniać uwrażliwienie na konflikty. UE podtrzymuje swoje zobowiązanie do propagowania, ochrony i przestrzegania wszystkich praw człowieka oraz do pełnego i skutecznego wdrożenia postanowień pekińskiej platformy działania i programu działania Międzynarodowej Konferencji na temat Ludności i Rozwoju oraz wyników ich konferencji przeglądowych, a także podtrzymuje w tym kontekście swoje zobowiązanie na rzecz praw i zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego. Mając to na względzie, UE potwierdza wolę propagowania, ochrony i realizowania prawa wszystkich osób do pełnej kontroli oraz do swobodnego i odpowiedzialnego decydowania – w sposób wolny od dyskryminacji, przymusu i przemocy – w kwestiach dotyczących własnej seksualności oraz zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego. UE podkreśla po raz kolejny potrzebę zapewnienia powszechnego dostępu do wysokiej jakości i przystępnych cenowo wszechstronnych informacji na temat zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego, edukacji w tym zakresie, w tym do wszechstronnej edukacji seksualnej, oraz dostępu do usług opieki zdrowotnej.
4. Rada w dalszym ciągu jest świadoma różnych, szczególnych i niejednorodnych potrzeb mężczyzn, kobiet, chłopców i dziewcząt w różnym wieku, w tym osób należących do mniejszości narodowych lub etnicznych, religijnych, językowych i politycznych oraz ludów tubylczych, jak określono w Deklaracji Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach ludności rdzennej, a także znaczenia ich pełnego, równego i znaczącego uczestnictwa w procesach DDR. Rada podkreśla, jak ważne jest, by zobowiązania w zakresie DDR uwzględniały aspekty wieku i płci, m.in. jeśli chodzi o kryteria kwalifikowalności.

5. Rada uznaje, że włączenie wsparcia dla procesów DDR i ich elementów do strategii realizowanych na szczeblu krajowym może pomóc w zapewnieniu trwałego zaangażowania politycznego wszystkich uczestniczących podmiotów. Rada podkreśla istotne powiązania między DDR a innymi procesami, które wspierają stabilizację i przejście od konfliktu siłowego do trwałego pokoju, i zwraca uwagę na powiązania między podstawowymi wyzwaniami i ich skutkami dla różnych płci. Duże znaczenie w tym kontekście mają inicjatywy wspierające mediacje, zarządzanie sektorem bezpieczeństwa i reformę tego sektora, sprawiedliwość okresu przejściowego, ograniczenie przemocy na szczeblu społeczności; zapobieganie radykalizacji, brutalnemu ekstremizmowi oraz przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć; ochronę dzieci w konfliktach; zwalczanie nielegalnej eksploatacji zasobów naturalnych oraz przeciwdziałanie przestępczości zorganizowanej, w tym handlowi ludźmi; ochronę i zachowanie dziedzictwa kulturowego; a także zarządzanie przepływami broni i amunicji.
6. Rada podkreśla, jak ważna jest koordynacja między szybkimi działaniami i zobowiązaniami średnio- i długoterminowymi, przy wykorzystaniu wszystkich narzędzi przewidzianych w ramach zintegrowanego podejścia UE, w oparciu o wspólne skoordynowane oceny oraz analizę konfliktu i kontekstu. W tym kontekście Rada z zadowoleniem odnotowuje działania wspierające procesy DDR, takie jak inicjatywy na rzecz zapobiegania konfliktom, budowania pokoju i mediacji, w tym inicjatywy prowadzone na szczeblu lokalnym i na szczeblu społeczności, budowanie zdolności, długoterminową pomoc rozwojową i promowanie alternatywnych źródeł utrzymania, finansowane w ramach ISWMR – „Globalny wymiar Europy”. UE powinna również wносить wkład w DDR poprzez wojskowe i cywilne misje i operacje w dziedzinie WPBiO, przy czym te cywilne misje i operacje powinny być zgodne z umową w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO.

7. Rada podkreśla znaczenie realistycznych i elastycznych zobowiązań w zakresie DDR, które uwzględniają konflikty oraz aspekty wieku i płci i są zgodne z zasadami określonymi we wspólnym komunikacie oraz z programami działań na rzecz kobiet, pokoju i bezpieczeństwa, na rzecz młodzieży, pokoju i bezpieczeństwa oraz na rzecz dzieci w konfliktach zbrojnych, a także z prawem międzynarodowym praw człowieka, międzynarodowym prawem humanitarnym i międzynarodowym prawem karnym. W tym kontekście Rada podkreśla, że w każdym przypadku podstawowe znaczenie mają: bezwarunkowa i natychmiastowa ochrona, uwolnienie i reintegracja dzieci powiązanych z siłami i ugrupowaniami zbrojnymi, zgodnie z międzynarodowymi standardami w zakresie praw dzieci oraz unijnego programu działań w sprawie dzieci w konfliktach zbrojnych i jego odnośnymi wytycznymi. Rada uznaje ponadto szczególne potrzeby, możliwości i oczekiwania młodych mężczyzn i kobiet w kontekście DDR i podkreśla, jak ważne jest, by elementy te były uwzględniane we wszystkich procesach DDR dzięki aktywnym konsultacjom, zaangażowaniu i udziałowi, oraz zobowiązuje się do stosowania perspektywy młodzieży w procesach DDR, zgodnie z konkluzjami Rady z 2020 r. w sprawie młodzieży w działaniach zewnętrznych.
8. Rada podkreśla znaczenie wsparcia UE i państw członkowskich dla procesów DDR, w ścisłej współpracy i koordynacji z partnerami, także w terenie. Kluczowe znaczenie w tym względzie mają: Organizacja Narodów Zjednoczonych, Bank Światowy, Unia Afrykańska i inne organizacje międzynarodowe lub regionalne, z należytym poszanowaniem ram instytucjonalnych UE, władze państw przyjmujących, podmioty z krajów sąsiadujących i podmioty regionalne oraz państwa trzecie, które podzielają wartości i cele UE, a także społeczeństwo obywatelskie, w tym organizacje młodzieżowe. Rada zachęca również Europejską Służbę Działań Zewnętrznych i Komisję Europejską do zwiększania zgodności zobowiązań UE w zakresie DDR ze zintegrowanymi standardami ONZ w zakresie DDR (IDDRS). Rada podkreśla też potrzebę wzmocnienia i udostępnienia niezbędnej wiedzy fachowej w ramach ESDZ i służb Komisji, delegatur UE oraz misji i operacji w dziedzinie WPBiO, np. w kontekście mediacji i negocjacji, poprzez odpowiednie szkolenia i działania informacyjne.
9. Rada zwraca się do Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych i Komisji, by w ścisłej koordynacji z państwami członkowskimi:

- zapewniły wdrożenie wspólnego komunikatu w celu wykorzystania pełnego potencjału zobowiązań UE w zakresie DDR i umieszczenia ich w szerszym kontekście ogólnej współpracy UE z krajami i regionami partnerskimi, łącznie z partnerstwami i dialogami politycznymi, zgodnie ze zintegrowanym podejściem UE do konfliktów i kryzysów zewnętrznych;
- zapewniły zasoby finansowe i kadrowe w celu wsparcia DDR, w szczególności poprzez przydzielenie wystarczających środków finansowych w ramach ISWMR – „Globalny wymiar Europy”;
- umożliwiły zebranie doświadczeń, m.in. od partnerów wykonawczych, władz państw przyjmujących i społeczeństwa obywatelskiego, oraz przypomina o potrzebie regularnego monitorowania i oceny realizacji zobowiązań UE w zakresie DDR oraz wyciągania wniosków ze zdobytych doświadczeń;
- wzmocniły koordynację, współpracę i partnerstwa w zakresie DDR z ONZ, organizacjami międzynarodowymi i regionalnymi, partnerami będącymi darczyńcami i społeczeństwem obywatelskim;
- zwiększyły skuteczność procesów DDR jako działań w ramach przechodzenia od konfliktu siłowego do stabilności i trwałego pokoju.
